

Pla integral de la dansa de Catalunya
Plan integral de la danza de Cataluña
Catalan plan for dance

EL _____
Co NCA
_____

AMB LA **DANSA**

[CATALÀ / pàg. 5]

[CASTELLANO / pág. 27]

[ENGLISH] / pag. 49]

ÍNDEX

1. El Pla integral de la dansa. Descripció del procés: un camí compartit **_06**
2. Cinc objectius per al Pla integral de la dansa **_07**
  - 2.1. Objectiu primer: Nodrir el talent i la creativitat **_08**
    - a) Impulsar la creació, la recerca, la gestió i la producció
    - b) Donar suport als artistes i als creadors emergents
    - c) Estructurar i millorar l'educació en dansa i la formació continuada dels professionals del sector
  - 2.2. Objectiu segon: generar i millorar les oportunitats de treball **_13**
    - a) Establir un compromís amb els espais de difusió i exhibició
    - b) Definir un circuit estable nacional, estatal i internacional
    - c) Apostar per la internacionalització
    - d) Millorar les condicions laborals
    - e) Consolidar els programes de residències de dansa
  - 2.3. Objectiu tercer: Apropar la dansa a nous públics **_18**
    - a) Generar nous públics i educar per a la dansa
    - b) Apostar pel treball sociocultural
    - c) Donar suport a la comunicació en el camp de la dansa
  - 2.4. Objectiu quart: Promoure la reflexió i el debat **_22**
    - a) Crear un centre de documentació
    - b) Incentivar la recerca i la crítica
  - 2.5. Objectiu cinquè: Facilitar el correcte desenvolupament del pla **_24**
- Signatura **_25**

Pla integral de la dansa

Descripció del procés: un camí compartit

El Pla integral de la dansa vol identificar els àmbits de treball prioritaris i proposar mesures concretes a fi de crear, a curt, mig i llarg termini, un escenari a Catalunya amb oportunitats per a la recerca, la creació i la producció de dansa, per a la seva difusió, per a l'accés a la dansa de tots els ciutadans i per a una major presència en l'esfera pública de la dansa i de les arts del moviment. Catalunya té una escena diversa i rica en l'àmbit de la dansa, amb l'existència de múltiples companyies, creadors, espais, programadors i públics, escena que caldrà reforçar i ampliar tot treballant conjuntament amb tots els agents i estructures culturals.

Les estratègies específiques que proposa aquest Pla fan referència a la millora de les condicions de treball de creadors, companyies, col·lectius i plataformes, a la potenciació de la creativitat i de la diversitat de tendències i formats, al treball amb programadors i amb nous públics per apropar-los a la dansa professional, al consens entre els diferents agents i institucions, a un mapa equilibrat d'espais de creació, producció i exhibició, a la definició d'un pla de projecció internacional, al treball sociocultural i als reptes que ens ofereix el futur.

El Pla integral de la dansa neix amb la voluntat d'esdevenir un document de treball consensuat amb el sector i amb els seus protagonistes. D'aquest Pla haurà de resultar un calendari d'implementació de les mesures concretes que es proposin i la creació d'una comissió de seguiment que vetllarà per l'acompliment de les mesures contemplades.

El Pla integral és un instrument que ens ha de guiar, però haurà de ser prou flexible per adaptar-se a les realitats canviants del context. L'objectiu principal del Pla ha estat generar un projecte compartit per tot el sector que donés resposta a les necessitats actuals.

Metodologia de treball emprada:

- Prospecció per mitjà de qüestionaris (Entitat Autònoma de Difusió Cultural-EADC, Associació Professionals de la Dansa de Catalunya- ApDC, Associació de Companyies Professionals de Dansa de Catalunya-ACPDC), anàlisi documental i reunions de discussió (EADC, joves creadors, centres de creació).

- Anàlisi i síntesi de documentació i bibliografia.

El Pla integral de la dansa s'articula a través de cinc objectius i parteix de l'anàlisi de l'estat de la dansa 2002-2009 reproduït amb annexes, de les converses mantingudes amb l'ApDC, l'ACPDC, l'EADC, joves creadors i centres de creació, i la bibliografia recollida.

2. Cinc objectius per al Pla integral de la dansa

Objectiu primer: Nodrir el talent i la creativitat

Afavorir la millora de les condicions per al desenvolupament de la trajectòria professional dels creadors i oferir un marc de continuïtat i estabilitat a les companyies tot garantint l'equilibri entre el suport a les companyies consolidades i el suport als nous creadors. Aquests aspectes queden reflectits en els apartats de creació, recerca, gestió i producció, suport a creadors emergents i nous talents i estructura, millora i perfeccionament de la formació en tots els seus àmbits.

Objectiu segon: Generar i millorar les oportunitats de treball

Impulsar una xarxa d'estructures i espais de difusió i exhibició d'àmbit nacional, estatal i internacional. Aquests aspectes queden plasmats en les reflexions sobre els espais, el circuit, la internacionalització, les condicions laborals i les residències.

Objectiu tercer: Apropar la dansa a nous públics

Incrementar el públic de la dansa, un repte afrontat des de les companyies, els creadors, els formadors, els pedagogs, els programadors, els mitjans de comunicació, els municipis i les administracions i que en el Pla queden reflectits en l'apartat de públics i educació i en les reflexions relatives al treball sociocultural i la comunicació.

Objectiu quart: Impulsar la reflexió i el debat

Donar suport a la reflexió i al debat sobre la dansa. Aquest objecte queda reflectit en el Pla a través de la proposta de creació d'un centre de documentació de la dansa i del suport explícit a la recerca i la investigació teòrica.

Objectiu cinquè: Facilitar el correcte desenvolupament del pla

Garantir la implementació gradual del Pla. Caldrà dimensionar econòmicament les mesures que proposem i elaborar un calendari d'execució a curt, mig i llarg termini.

2.1. Nodrir el talent i la creativitat

L'objectiu estratègic de nodrir el talent i la creativitat és el de continuar permetent que el talent creixi, que tant els creadors consolidats com els joves que comencen trobin les condicions per desenvolupar les seves capacitats. En concret, es tracta d'afavorir la posada en marxa i **pervivència dels espais necessaris de creació**, acompanyar els **creadors emergents i innovadors i el seu potencial creatiu** en la seva consolidació i **estructurar i millorar els processos de formació**.

Aquesta línia de treball apunta a tres grans finalitats:

- a) Impulsar la creació, la recerca, la gestió i la producció
- b) Donar suport als artistes i als creadors emergents
- c) Estructurar i millorar l'educació en dansa i la formació continuada dels professionals del sector

A continuació se'n detallen les línies de treball i el pla d'acció per a cada finalitat:

A. Impulsar la creació, la recerca, la gestió i la producció	
Línies de treball	Pla d'acció
A.1. Impulsar el desenvolupament dels espais de suport a la creació i de producció necessaris per al sector professional.	Anалitzar i crear un mapa dels espais de creació actuals amb la finalitat de detectar dèficits i duplicitats funcionals a partir dels existents: a Caldera, l'Animal, la Porta i la Poderosa. Actualitzar el cens de professionals del sector. Donar suport als centres actuals i impulsar la generació de nous centres, segons el mapa i en especial Philips, Estruch i Roca Umbert.
A.2. Donar suport a noves formes i metodologies de treball encaminades a l'adequació i millora del sector professional de la dansa.	Incentivar la creació d'un cens de recursos especialitzats nacional i promoure'n la coordinació. Ofereir eines per a la recerca, creació, producció i formació del sector. Millorar els recursos per tal de garantir la gestió, la qualitat, l'excel·lència, la competitivitat i la innovació.
A.3. Estimular la producció i vetllar per la qualitat de les propostes.	Garantir els programes de fons a la producció en dues modalitats: iniciatives pròpies de noves produccions i aquelles que són resultat de l'encàrrec o amb coproduccions. Establir criteris d'avaluació continuada i assegurar-ne l'acompanyament.

A. Impulsar la creació, la recerca, la gestió i la producció

Línies de treball	Pla d'acció
A.4. Proporcionar eines de suport a programadors i agents culturals.	Oferir eines a programadors, tècnics de cultura i agents culturals per apropar-los a la dansa. Acompanyar-los amb noves propostes en el disseny del programa d'exhibició.
A.5. Professionalitzar la gestió del sector.	Facilitar l'accés als programes de formació i de gestió cultural dels directors i gerents de companyies i altres estructures, per tal d'adquirir eines que els permetin ser competents en el mercat.
A.6. Vetllar per l'existència de mecanismes d'acompanyament als creadors al llarg de tota la seva trajectòria professional.	Afavorir el seguiment, l'assessorament, el suport a la projecció i la coordinació entre els diversos agents i equipaments que treballen en l'àmbit de la dansa.

B. Donar suport als artistes i als creadors emergents

Línies de treball	Pla d'acció
B.1. Garantir el suport i l'acompanyament als creadors emergents.	Fomentar oportunitats de treball pels artistes i creadors emergents a Catalunya des dels inicis de la seva carrera professional.
B.2. Impulsar mecanismes de suport als nous creadors.	Enfortir les coproduccions amb un clar accent en la creació més jove i emergent. Millorar la visibilitat dels premis coreogràfics existents i convertir-los en eines d'impuls a la jove creació. Estudiar noves línies de suport adreçades a projectes de joves creadors per potenciar-ne la creació, la circulació en els circuits professionals i en el mercat. Crear les condicions necessàries per facilitar l'entrada de nous coreògrafs i intèrprets en les companyies i plataformes de creació de dansa existents.

C. Estructurar i millorar l'educació en dansa i la formació continuada dels professionals del sector

Línies de treball	Pla d'acció
C.1. Participar en l'elaboració del mapa i diagnòstic de l'estat de l'educació actual.	Donar suport a la creació d'una taula de treball mixta amb el Departament d'Educació, el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA), les associacions del sector i l'Institut del Teatre a fi d'elaborar un pla de la formació en dansa que proposi mesures de millora i que enguï programes de suport a les escoles professionals catalanes públiques o privades. Elaborar un pla a fi d'implementar l'obligatorietat de la dansa en els ensenyaments artístics dels programes escolars.
C.2. Impulsar ajuts a la formació continuada i a la promoció professional.	Mantenir el programa de beques adreçades al perfeccionament i formació continuada en espais especialitzats d'àmbit nacional i internacional . Impulsar la creació d'un programa de beques d'ajut per a la participació en proves i audicions convocades per companyies, festivals i organitzacions especialitzades en dansa.

C. Estructurar i millorar l'educació en dansa i la formació continuada dels professionals del sector

Línies de treball	Pla d'acció
C.3. Contribuir al reforç i desenvolupament professional del sector amb mesures de suport als centres, plataformes, companyies i col·lectius estables que treballin i promoguin la formació continuada, la divulgació del coneixement i el debat.	Donar suport als projectes de formació continuada, classes tècniques, convocatòries de tallers, seminaris, etc. Estimular els equipaments culturals perquè acullin professionals i companyies internacionals en residència a fi de diversificar la formació.
C.4. Facilitar mesures per a la reorientació professional.	Donar suport a projectes formatius que facilitin la reorientació professional del col·lectiu de la dansa, especialment dels ballarins.

2.2. Generar i millorar més oportunitats de treball

Aquest objectiu es concreta en la generació d'un **circuit nacional, estatal i internacional** i, paral·lelament, en el suport als **espais de difusió i exhibició** o en la millora de les **condicions laborals** dels professionals de la dansa i de les opcions que ofereixen les **residències**.

Aquesta línia de treball apunta a cinc grans finalitats:

- Establir un compromís amb els espais de difusió i exhibició de Catalunya.
- Definir un circuit estable nacional, estatal i internacional
- Apostar per la internacionalització.
- Millorar les condicions laborals.
- Consolidar els programes de residències de dansa.

A continuació se'n detallen els objectius i el pla d'acció per a cada finalitat:

A. Establir un compromís amb els espais de difusió i exhibició

Línies de treball	Pla d'acció
A.1. Garantir el compromís dels grans teatres públics (Teatre Lliure, TNC, Liceu, Mercat de les Flors), dels centres d'arts escèniques (Reus, Terrassa i Girona) i dels festivals i fires nacionals que compten amb la col·laboració del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (DCMC) (Temporada Alta, Grec i Tàrrrega)	<p>Analitzar i crear un mapa de difusió dels espais, festivals i plataformes de dansa.</p> <p>Garantir la presència de la dansa amb normalitat a les programacions dels teatres, centres i festivals públics.</p> <p>Necessitat de tenir un festival de dansa a Catalunya.</p> <p>Ampliar en número de dies les programacions de dansa i fomentar la programació del patrimoni coreogràfic.</p> <p>Incentivar els teatres i festivals públics perquè contractin professionals del sector de la dansa per a les seves produccions.</p> <p>Consensuar un codi de bones pràctiques que defineixi les responsabilitats de les dues parts i que garanteixi que les produccions de dansa compten amb pressupostos adequats per al seu bon desenvolupament.</p> <p>Garantir l'acompanyament en la projecció internacional de les produccions de dansa pròpies, afavorint-ne les coproduccions, les gires i els intercanvis.</p>

A. Establir un compromís amb els espais de difusió i exhibició

Línies de treball	Pla d'acció
A.2. Incentivar la programació de dansa als teatres i equipaments de Catalunya.	<p>Potenciar la presència de la dansa en la programació estable dels teatres i equipaments públics de Catalunya, mitjançant la contractació pròpia i a través de les diferents ofertes de gires de dansa.</p> <p>Treballar acords amb els municipis de Catalunya perquè dediquin espais públics a la difusió i exhibició de dansa.</p>

B. Definir un circuit estable nacional, estatal i internacional

Línies de treball	Pla d'acció
B.1. Dissenyar una xarxa d'exhibició amb el DCMC, els ajuntaments i les associacions que representen el sector.	<p>Dissenyar una xarxa de difusió i presentació de dansa a Catalunya, a través d'un procés de treball participatiu, que inclogui el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (DCMC), els ajuntaments i el sector professional a través de les associacions que representen el sector.</p> <p>Aquesta xarxa hauria de definir un circuit estable nacional, estatal i internacional que garanteixi la programació de dansa.</p>

C. Apostar per a la internacionalització

Línies de treball	Pla d'acció
C.1. Facilitar la mobilitat dels creadors.	Desenvolupar el programa de suport als desplaçaments d'artistes.
C.2. Donar suport a la projecció internacional dels artistes.	Ampliar la presència de la dansa en els grans esdeveniments internacionals i propiciar els projectes de col·laboració a mig i llarg termini.
C.3. Dinamitzar el programa internacional de creadors en residència.	Desenvolupar un programa d'intercanvi internacional per a residències de creadors per incentivar la mobilitat afavorint la cooperació entre centres i artistes, col·lectius o companyies, en un marc nacional i internacional. L'equipament haurà de garantir les condicions a fi de desenvolupar projectes que s'emmarquen en diferents modalitats, com per exemple: - Projectes de perfeccionament professionals - Projectes d'intercanvi de recerca, creació i producció
C.4. Garantir l'existència d'una plataforma/fira/agència internacional de dansa amb espai d'intercanvi on es generin complicitats i oportunitats comercials.	Crear una plataforma per a la difusió i distribució internacional de la dansa de Catalunya.

D. Millorar les condicions laborals

Línies de treball	Pla d'acció
D.1. Oferir un marc de continuïtat i estabilitat de treball.	Reforçar i ampliar els convenis pluriennals amb les companyes estables i altres organitzacions que els permeti planificar els seus programes d'activitats a llarg termini.
D.2. Consensuar els esborranys del "Codi de Bones Pràctiques" i "l'Estatut de l'Artista" amb tots els implicats: professionals i institucions.	Consensuar amb tots els implicats un codi de Bones pràctiques que defineixi els drets i deures de l'artista en termes laborals, econòmics i professionals. Negociar els temes clau de normalització dels drets de l'artista, amb les pertinents institucions autonòmiques i estatals: - La normativa laboral - El sistema de seguretat social - La normativa fiscal - El sistema educatiu - L'autoregulació del sector - La propietat intel·lectual - La defensa dels drets dels artistes

E. Consolidar els programes de residències de dansa

Línies de treball	Pla d'acció
E.1. Consolidar i desenvolupar el programa nacional de residències de creadors i companyies.	<p>Definir una metodologia de treball amb les parts implicades (companyia o creador, ajuntament i CoNCA) per tal d'assolir els pactes, acords previs i compromisos entre les parts a l'inici d'una residència.</p> <p>Seguiment del funcionament de les diverses residències, tenint en compte els diferents models desenvolupats per les companyies i els creadors, repensant el seu paper i potenciant els projectes que major impacte tinguin, tant en benefici de la trajectòria artística de les companyies i creadors com de la societat.</p>

2.3. Apropar la dansa a nous públics

Aquesta línia de treball apunta a tres grans finalitats:

- Generar i educar nous públics per a la dansa.
- Apostar pel treball sociocultural.
- Donar suport a la comunicació en el camp de la dansa.

A continuació se'n detallen els objectius i el pla d'acció per a cada finalitat:

A. Generar i educar nous públics per a la dansa

Línies de treball	Pla d'acció
A.1. Impulsar estratègies de formació i de comunicació pels teatres i companyies o creadors, des d'entitats especialitzades.	<p>Definir estratègies per tal d'apropar la dansa als públics potencials: escoles, centres de formació, associacions, programadors, etc.</p> <p>Definir estratègies de comunicació i d'apropament als ciutadans per part de les companyies, creadors i organitzacions.</p>
A.2. Promoure la dansa familiar i per a joves.	<p>Incentivar les companyies o agents culturals perquè desenvolupin projectes en l'àmbit de la dansa, adreçada al públic familiar o als públics joves.</p> <p>Impulsar concursos i/o premis de dansa adreçada al públic infantil, familiar i joves.</p>
A.3. Encarregar estudis sobre la creació de públics per a la dansa.	<p>Analitzar les estratègies específiques d'accessibilitat, de difusió i de comunicació de cada projecte, de consum de dansa a Catalunya i totes aquelles dades que puguin ser útils per al desenvolupament d'aquest Pla integral.</p>
A.4. Estimular els projectes educatius i de creació de públics.	<p>Donar suport a companyies i creadors, plataformes d'artistes, centres cívics i projectes independents que desenvolupin projectes que responguin a les necessitats dels públics.</p>
A.5. Promoure l'educació en dansa.	<p>Reforçar la col·laboració entre el Mercat de les Flors, altres iniciatives de l'àmbit català i el Departament d'Educació per estudiar un projecte d'iniciació a la dansa per als centres escolars.</p> <p>Definir un model de nivell elemental en dansa a Catalunya reglat.</p>

B. Apostar pel treball sociocultural

Línies de treball	Pla d'acció
B.1. Donar suport als projectes professionals que es relacionin amb el món amateur.	Incentivar l'activitat de dansa a les diferents comunitats per crear vincles entre els professionals de la dansa, escoles i amateurs. Aproximar el món professional a les diferents comunitats d'ordre social i cultural. Donar suport als treballs professional que desenvolupin pràctiques i projectes dins de diferent àmbits: barris, comunitats, associacions d'immigrants, grups minoritaris, etc.
B.2. Incentivar projectes de desenvolupament cultural comunitari.	Donar suport a les estructures de formació de desenvolupament cultural comunitari a partir de la dansa.

C. Donar suport a la comunicació en el camp de la dansa

Línies de treball	Pla d'acció
C.1. Elaborar una anàlisi de les estratègies de comunicació existents del sector.	Diagnosticar la visibilitat de la dansa catalana en la societat amb criteris qualitatiu i quantitatiu.
C.2 Promoure la presència de la dansa en els mitjans de comunicació.	Treballar per aconseguir una presència continuada i positiva de la dansa en els mitjans de comunicació.
C.3. Dia internacional de la dansa.	Participar en el desenvolupament i la correcta difusió del dia internacional de la dansa, dia 29 d'abril, donant suport a projectes que visibilitzin la dansa.
C.4. Estimular estratègies creatives i innovadores per difondre la dansa.	Dissenyar estratègies i altres iniciatives de desenvolupament de públics a través d'entitats que cobreixin aquesta feina.
C.5. Promocionar la dansa catalana a nivell nacional, estatal i internacional.	Promocionar la dansa catalana sota la marca <i>Catalan Dance</i> a les fires nacionals i internacionals.

2.4. Promoure la reflexió i el debat

Aquest objectiu s'articula sobre dos pilars: la **creació d'un centre de documentació** al Mercat de les Flors-Centre de les Arts del Moviment i el **suport a la recerca** i la crítica.

Aquesta línia de treball apunta dos grans finalitats:

- a) Crear un centre de documentació.
- b) Donar suport a la recerca i la crítica.

A continuació se'n detallen els objectius i el pla d'acció per a cada finalitat:

A. Crear un centre de documentació

Línies de treball	Pla d'acció
A.1. Obrir el centre de documentació del Mercat de les Flors - Centre de les Arts del Moviment: treball en xarxa amb altres fons de documentació.	Recopilar i documentar el fons de dansa procedents de la biblioteca de l'Institut del Teatre, de l'arxiu videogràfic de l'Espai de Dansa i Música, del Centro de Documentación de la Música y la Danza, i dels creadors i estructures, per pròpia iniciativa. Adequar l'espai de consulta, obert a tots els públics i amb servei de consulta gratuïta. Generar reflexió i discurs sobre la dansa a través de les publicacions especialitzades i el web.
A.2. Augmentar el fons de dansa de les biblioteques públiques.	Treballar amb les biblioteques públiques a fi de millorar els fons en matèria de dansa.

B. Donar suport a la recerca i la crítica

Línies de treball	Pla d'acció
B.1. Promoure la recerca teòrica sobre la dansa.	Establir convenis amb universitats per promoure la investigació. Implementar estudis de postgrau a partir d'una aproximació teòrica a la pràctica de la dansa.
B.2. Motivar l'augment quantitatiu i qualitatiu de la crítica en dansa.	Donar suport a la publicació de revistes especialitzades. Impulsar línies editorials sobre dansa i teoria de la dansa. Ampliar la línia de beques de crítica de la dansa.
B.3. Difondre la reflexió teòrica i la crítica de dansa.	Estudiar l'estat de la qüestió de la crítica. Donar suport a seminaris, conferències i simposis sobre crítica de dansa i/o altres activitats que n' elevin el prestigi.

2.5. Facilitar el correcte desenvolupament del pla

A. Facilitar el correcte desenvolupament del pla

Línies de treball	Pla d'acció
A.1. Mantenir, redefinir i/o augmentar els recursos destinats a la dansa.	Elaborar una proposta de pressupost 2009-2011 que afavoreixi un marc pressupostari idoni per garantir les possibilitats i condicions de treball dels professionals del sector de la dansa i l'accessibilitat dels ciutadans.
A.2. Reforçar l'estructura empresarial de les companyies i potenciar la inserció en el mercat.	Desenvolupar l'estructura empresarial de les organitzacions i explorar del potencial d'inserció en el mercat de les mateixes. Estudiar possibles formes de suport a projectes de companyies amb possibilitats de rendibilitat per endegar processos de transformació o creixement empresarial.
A.3. Garantir un suport estable als creadors.	Establir convenis amb els creadors, estructures i companyies a mig i llarg termini.
A.4. Crear una comissió de seguiment del Pla integral de la dansa.	Crear una comissió mixta de seguiment formada pel DCMC, el CoNCA i les dues associacions representatives amb l'objectiu de vetllar per la seva implantació gradual. Aquesta comissió es fixarà mitjançant un conveni marc de col·laboració que regularà la realització de reunions amb periodicitat semestral.

L'Honorable Sr. Joan Manuel Tresserras, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, el Sr. Xavier Bru de Sala, president del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, el Sr. Jordi Cortés, president de l'Associació de Professionals de la Dansa, i el Sr. David Márquez, president de l'Associació de Companyies Professionals de Dansa de Catalunya, van firmar aquest document el 8 d'octubre del 2009.

ÍNDICE

1. El Plan integral de la danza. Descripción del proceso: un camino compartido _27
2. Cinco objetivos del Plan integral de la danza _28
  - 2.1. Primer objetivo: Nutrir el talento y la creatividad _30
    - a) Impulsar la creación, investigación, gestión y producción
    - b) Ofrecer ayudas a los artistas y a los creadores emergentes
    - c) Estructurar y mejorar la educación en danza y la formación continua de los profesionales del sector
  - 2.2. Segundo objetivo: generar y mejorar las oportunidades de trabajo _35
    - a) Adquirir un compromiso con los espacios de difusión y exhibición
    - b) Definir un circuito estable catalán, estatal e internacional
    - c) Apostar por la internacionalización
    - d) Mejorar las condiciones laborales
    - e) Consolidar los programas de residencias de danza
  - 2.3. Tercer objetivo: Acercar la danza a nuevos públicos _40
    - a) Generar nuevos públicos y educarlos para la danza
    - b) Apostar por las labores socioculturales
    - c) Apoyar la comunicación en el terreno de la danza
  - 2.4. Cuarto objetivo: Promover la reflexión y el debate _43
    - a) Crear un centro de documentación
    - b) Incentivar la investigación y la crítica
  - 2.5. Quinto objetivo: Facilitar el buen desarrollo del plan _46

Plan integral de la danza

Descripción del proceso: un camino compartido

El Plan integral de la danza pretende identificar los ámbitos de trabajo prioritarios y proponer medidas concretas que permitan crear, a corto, medio y largo plazo, un escenario en Cataluña con oportunidades para la investigación, creación y producción de danza, así como para su difusión, para el acceso a la danza de todos ciudadanos y para una mayor presencia en la esfera pública de la danza y de las artes del movimiento. Cataluña tiene una escena diversa y rica en el ámbito de la danza, con la existencia de múltiples compañías, creadores, espacios, programadores y públicos, una escena que deberá reforzarse y ampliarse por medio del trabajo conjunto de todos los agentes y estructuras culturales.

Las estrategias específicas que propone este Plan hacen referencia a la mejora de las condiciones de trabajo de creadores, compañías, colectivos y plataformas, a la potenciación de la creatividad y de la diversidad de tendencias y formatos, al trabajo con programadores y nuevos públicos para acercarlos a la danza profesional, al consenso entre los diferentes agentes e instituciones, a un mapa equilibrado de espacios de creación, producción y exhibición, a la definición de un plan de proyección internacional, a las labores socioculturales y a los retos que nos depara el futuro.

El Plan integral de la danza nace con el propósito de convertirse en un documento de trabajo consensuado con el sector y con sus protagonistas. De este Plan deberá surgir un calendario de puesta en marcha de las medidas concretas que se propongan y la creación de una comisión de seguimiento que velará por el cumplimiento de las medidas contempladas.

El Plan Integral es un instrumento que nos debe guiar, pero tendrá que ser lo suficientemente flexible como para adaptarse a las realidades cambiantes del contexto. El objetivo principal del Plan ha sido generar un proyecto compartido para todo el sector que responda a las necesidades actuales.

Metodología de trabajo empleada:

- Estudio de la situación actual por medio de cuestionarios (Entitat Autònoma de Difusió Cultural o EADC, Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya o ApDC, Associació de Companyies Professionals de Dansa de Catalunya o ACPDC), análisis documental y reuniones de discusión (EADC, jóvenes creadores, centros de creación).

- Análisis y síntesis de documentación y bibliografía.

El Plan integral de la danza se articula por medio de cinco objetivos y parte del análisis del estado de la danza en el periodo 2002-2009 reproducido con anexos, de las conversaciones mantenidas con la ApDC, la ACPDC, la EADC, jóvenes creadores y centros de creación, y la bibliografía recogida.

2. Cinco objetivos para el Plan integral de la danza

Primer objetivo: Nutrir el talento y la creatividad

Favorecer la mejora de las condiciones para el desarrollo de la trayectoria profesional de los creadores y ofrecer un marco de continuidad y estabilidad a las compañías, garantizando un equilibrio entre la ayuda a las compañías consolidadas y el apoyo a los nuevos creadores. Estos aspectos quedan reflejados en los

apartados de creación, investigación, gestión y producción, ayuda a creadores emergentes y nuevos talentos, y estructura, mejora y perfeccionamiento de la formación en todos los ámbitos.

Segundo objetivo: Generar y mejorar las oportunidades de trabajo

Impulsar una red de estructuras y espacios de difusión y exhibición en el territorio catalán, estatal e internacional. Estos aspectos quedan plasmados en las reflexiones sobre los espacios, el circuito, la internacionalización, las condiciones laborales y las residencias.

Tercer objetivo: Acercar la danza a nuevos públicos

Aumentar el público de la danza, un reto que se afronta desde las compañías, los creadores, los formadores, los pedagogos, los programadores, los medios de comunicación, los municipios y las administraciones, y que en el Plan queda reflejado en el apartado de públicos y educación, y en las reflexiones relativas a las labores socioculturales y la comunicación.

Cuarto objetivo: Impulsar la reflexión y el debate

Promover la reflexión y el debate sobre la danza. Este objetivo queda reflejado en el Plan por medio de la propuesta de creación de un centro de documentación de la danza y del apoyo explícito al estudio y la investigación teórica.

Quinto objetivo: Facilitar el buen desarrollo del plan

Garantizar la puesta en marcha gradual del Plan. Tendremos que dimensionar económicamente las medidas que proponemos y elaborar un calendario de ejecución a corto, medio y largo plazo.

2.1.Nutrir el talento y la creatividad

El objetivo estratégico de nutrir el talento y la creatividad es seguir permitiendo que el talento crezca, que tanto los creadores consolidados como los jóvenes que comiencen dispongan de las condiciones necesarias para desarrollar sus capacidades. En concreto, se trata de favorecer la puesta en marcha y **pervivencia de los espacios necesarios de creación**, acompañar a los **creadores emergentes e innovadores** y su **potencial creativo** en su consolidación, y **estructurar y mejorar los procesos de formación**.

Esta línea de trabajo apunta a tres grandes finalidades:

- Impulsar la creación, investigación, gestión y producción.
- Ofrecer ayuda a los artistas y creadores emergentes.
- Estructurar y mejorar la educación en danza y la formación continua de los profesionales del sector.

A continuación se detallan las líneas de trabajo y el plan de acción para cada una de las finalidades:

A. Impulsar la creación, investigación, gestión y producción

Líneas de trabajo	Plan de acción
A.1. Impulsar el desarrollo de los espacios de ayuda a la creación y de producción necesarios para el sector profesional.	Analizar y crear un mapa de los espacios de creación actuales con el propósito de detectar déficits y duplicidades funcionales a partir de los existentes: Caldera, L'Animal, La porta y La Poderosa. Actualizar el censo de profesionales del sector. Ofrecer ayuda a los centros actuales e impulsar la generación de nuevos centros, según el mapa y, en especial, Philips, Estruch y Roca Umbert.
A.2. Apoyar las nuevas formas y metodologías de trabajo encaminadas a la adecuación y mejora del sector profesional de la danza.	Incentivar la creación de un censo catalán de recursos especializados y promover su coordinación. Ofrecer herramientas para la investigación, creación, producción y formación del sector. Mejorar los recursos para garantizar la gestión, calidad, excelencia, competitividad e innovación.
A.3. Estimular la producción y velar por la calidad de las propuestas.	Garantizar los programas de fondos a la producción en dos modalidades: iniciativas propias de nuevas producciones y aquellas que son resultado del encargo o con coproducciones. Establecer criterios de evaluación continua y asegurar su acompañamiento.

A. Impulsar la creación, investigación, gestión y producción

Líneas de trabajo	Plan de acción
A.4. Proporcionar herramientas de ayuda a programadores y agentes culturales.	Ofrecer herramientas a programadores, técnicos de cultura y agentes culturales para acercarlos a la danza. Acompañarlos con nuevas propuestas en el diseño del programa de exhibición.
A.5. Profesionalizar la gestión del sector.	Facilitar el acceso a los programas de formación y de gestión cultural de los directores y gerentes de compañías y otras estructuras para adquirir herramientas que les permitan ser competentes en el mercado.
A.6. Velar por la existencia de mecanismos de acompañamiento a los creadores a lo largo de toda su trayectoria profesional.	Favorecer el seguimiento, asesoramiento, soporte a la proyección y coordinación entre los diversos agentes y equipamientos que trabajan en el ámbito de la danza.

B. Ofrecer ayuda a los artistas y creadores emergentes

Líneas de trabajo	Plan de acción
B.1. Garantizar la ayuda y acompañamiento a los creadores emergentes.	Fomentar oportunidades de trabajo para los artistas y creadores emergentes en Cataluña desde los inicios de su carrera profesional.
B.2. Impulsar mecanismos de ayuda a los nuevos creadores.	Fortalecer las coproducciones con un claro acento en la creación más joven y emergente. Mejorar la visibilidad de los premios coreográficos existentes y convertirlos en herramientas de impulso a la creación joven. Estudiar nuevas líneas de ayuda dirigidas a proyectos de jóvenes creadores para potenciar su creación y circulación en los circuitos profesionales y en el mercado. Reunir las condiciones necesarias para facilitar la entrada de nuevos coreógrafos e intérpretes en las compañías y plataformas de creación de danza existentes.

C. Estructurar y mejorar la educación en danza y la formación continua de los profesionales del sector

Líneas de trabajo	Plan de acción
C.1. Participar en la elaboración del mapa y diagnóstico del estado de la educación actual.	Ayudar en la creación de una mesa de trabajo mixta con el Departament d'Educació, el CoNCA, las asociaciones del sector y el Institut del Teatre para elaborar un plan de formación en danza que proponga medidas de mejora y que ponga en marcha programas de ayuda a las escuelas profesionales catalanas, tanto a las públicas como a las privadas.
	Elaborar un plan para implementar la obligatoriedad de la danza en las enseñanzas artísticas de los programas escolares.
C.2. Impulsar ayudas a la formación continua y la promoción profesional.	Mantener el programa de becas dirigidas al perfeccionamiento y formación continua en espacios especializados de ámbito nacional e internacional.
	Impulsar la creación de un programa de becas de ayuda para la participación en pruebas y audiciones convocadas por compañías, festivales y organizaciones especializadas en danza.

C. Estructurar y mejorar la educación en danza y la formación continua de los profesionales del sector

Líneas de trabajo	Plan de acción
C.3. Contribuir al refuerzo y desarrollo profesional del sector con medidas de ayuda a los centros, plataformas, compañías y colectivos estables que trabajen y promuevan la formación continua, la divulgación del conocimiento y el debate.	Apoyar los proyectos de formación continua, clases técnicas, convocatorias de talleres, seminarios, etc.
C.4. Facilitar medidas para la reorientación profesional.	Estimular los equipamientos culturales para que acojan a profesionales y compañías internacionales en residencia con el propósito de diversificar la formación.
	Apoyar los proyectos formativos que faciliten la reorientación profesional del colectivo de la danza, especialmente de los bailarines.

2.2. Generar y mejorar las oportunidades de trabajo

Este objetivo se concreta en la generación de un **circuito catalán, estatal e internacional** y, paralelamente, en el apoyo a los **espacios de difusión y exhibición** o en la mejora de las **condiciones laborales** de los profesionales de la danza y de las opciones que ofrecen las **residencias**.

Esta línea de trabajo apunta a cinco grandes finalidades:

- Adquirir un compromiso con los espacios de difusión y exhibición de Cataluña.
- Definir un circuito estable catalán, estatal e internacional
- Apostar por la internacionalización.

- d) Mejorar las condiciones laborales.
- e) Consolidar los programas de residencias de danza.

A continuación se detallan las líneas de trabajo y el plan de acción para cada una de las finalidades:

A. Adquirir un compromiso con los espacios de difusión y exhibición

Líneas de trabajo	Plan de acción
A.1. Garantizar el compromiso de los grandes teatros públicos (T. Lliure, TNC, Liceu, Mercat de les Flors), de los centros de artes escénicas (Reus, Terrassa y Gerona) y de los festivales y ferias catalanas que cuentan con la colaboración del Departament (Temporada Alta, Grec y Tàrraga).	<p>Analizar y crear un mapa de difusión de los espacios, festivales y plataformas de danza.</p> <p>Garantizar la presencia de la danza con normalidad en la programación de los teatros, centros y festivales públicos.</p> <p>Necesidad de tener un festival de danza en Cataluña.</p> <p>Ampliar en cantidad de días las programaciones de danza y fomentar la programación del patrimonio coreográfico.</p> <p>Incentivar a los teatros y festivales públicos para que contraten profesionales del sector de la danza para sus producciones.</p> <p>Consensuar un código de buenas prácticas que defina las responsabilidades de las dos partes y que garantice que las producciones de danza cuenten con presupuestos adecuados para su pleno desarrollo.</p> <p>Garantizar un acompañamiento en la proyección internacional de las producciones de danza propias, favoreciendo así las coproducciones, giras e intercambios.</p>

A. Adquirir un compromiso con los espacios de difusión y exhibición

Líneas de trabajo	Plan de acción
A.2. Incentivar la programación de danza en los teatros y equipamientos de Cataluña.	<p>Potenciar la presencia de la danza en la programación estable de los teatros y equipamientos públicos de Cataluña mediante la contratación propia y a través de las distintas ofertas de giras de danza.</p> <p>Negociar acuerdos con los municipios de Cataluña para que dediquen espacios públicos a la difusión y exhibición de danza.</p>

B. Definir un circuito estable catalán, estatal e internacional

Líneas de trabajo	Plan de acción
B.1. Diseñar una red de exhibición con el DCMC, los ayuntamientos y las asociaciones que representen al sector.	<p>Diseñar una red de difusión y presentación de danza en Cataluña, a través de un proceso de trabajo participativo, que incluya al DCMC, los ayuntamientos y el sector profesional a través de las asociaciones que representan al sector. Esta red debería definir un circuito estable catalán, estatal e internacional que garantice la programación de danza.</p>

C. Apostar por la internacionalización

Líneas de trabajo	Plan de acción
C.1. Facilitar la movilidad de los creadores.	Desarrollar el programa de ayuda al desplazamiento de artistas.
C.2. Ofrecer ayudas para la proyección internacional de los artistas.	Ampliar la presencia de la danza en los acontecimientos internacionales más importantes y propiciar los proyectos de colaboración a medio y largo plazo.
C.3. Dinamizar el programa internacional de creadores en residencia.	Desarrollar un programa de intercambio internacional para residencias de creadores con el propósito de incentivar la movilidad favoreciendo la cooperación entre centros y artistas, colectivos o compañías, en un marco nacional e internacional. El equipamiento deberá garantizar las condiciones para desarrollar proyectos que se enmarquen en diferentes modalidades, como por ejemplo: - Proyectos de perfeccionamiento profesionales - Proyectos de intercambio de investigación, creación y producción
C.4. Garantizar la existencia de una plataforma/feria/agencia internacional de danza con espacio de intercambio donde se generen complicidad y oportunidades comerciales.	Crear una plataforma para la difusión y distribución internacional de la danza de Cataluña.

D. Mejorar las condiciones laborales

Líneas de trabajo	Plan de acción
D.1. Ofrecer un marco de continuidad y estabilidad en el trabajo.	Reforzar y ampliar los convenios pluri- anuales con las compañías estables y otras organizaciones para permitirles planificar sus programas de actividades a largo plazo.
D.2. Consensuar los borradores del “Código de Buenas Prácticas” y el “Estatuto del Artista” con todos los implicados: profesionales e instituciones.	Consensuar con todos los implicados un código de buenas prácticas que defina los derechos y deberes del artista en términos laborales, económicos y profesionales. Negociar los temas clave de normaliza- ción de los derechos del artista con las instituciones autonómicas y estatales correspondientes: - La normativa laboral - El sistema de Seguridad Social - La normativa fiscal - El sistema educativo - La autorregulación del sector - La propiedad intelectual - La defensa de los derechos de los artistas

E. Consolidar los programas de residencias de danza

Líneas de trabajo	Plan de acción
E.1. Consolidar y desarrollar el programa de residencias de creadores y compañías.	<p>Definir una metodología de trabajo con las partes implicadas (compañía o creador, ayuntamiento y CoNCA) para alcanzar los pactos, acuerdos previos y compromisos entre las partes al inicio de una residencia.</p> <p>Seguimiento del funcionamiento de las diferentes residencias, teniendo en cuenta todos los modelos desarrollados por las compañías y los creadores, replanteando su papel y potenciando los proyectos de mayor impacto, tanto en beneficio de la trayectoria artística de las compañías y creadores como de la sociedad.</p>

2.3. Acercar la danza a nuevos públicos

Esta línea de trabajo apunta a tres grandes objetivos:

- Generar nuevos públicos y educarlos para la danza.
- Apostar por las labores socioculturales.
- Apoyar la comunicación en el terreno de la danza.

A continuación se detallan las líneas de trabajo y el plan de acción para cada una de las finalidades:

A. Generar nuevos públicos y educarlos para la danza

Líneas de trabajo	Plan de acción
A.1. Impulsar estrategias de formación y comunicación para los teatros y compañías o para los creadores desde entidades especializadas.	<p>Definir estrategias para acercar la danza a los públicos potenciales: escuelas, centros de formación, asociaciones, programadores, etc.</p> <p>Definir estrategias de comunicación y acercamiento a los ciudadanos por parte de las compañías, creadores y organizaciones.</p>
A.2. Promover la danza familiar y para jóvenes.	<p>Incentivar a las compañías o agentes culturales para que desarrollen proyectos en el ámbito de la danza destinada al público familiar o al público joven.</p> <p>Impulsar concursos y/o premios para la danza dirigida al público infantil, familiar y joven.</p>
A.3. Encargar estudios sobre la creación de públicos para la danza.	<p>Analizar las estrategias específicas de accesibilidad, difusión y comunicación de cada proyecto, así como el consumo de danza en Cataluña y todos los datos que puedan ser útiles para el desarrollo de este Plan Integral.</p>
A.4. Estimular los proyectos educativos y de creación de públicos	<p>Apoyar a las compañías y creadores, plataformas de artistas, centros cívicos y proyectos independientes que desarrollen proyectos que respondan a las necesidades de los públicos.</p>
A.5. Promover la educación en danza.	<p>Reforzar la colaboración entre el Mercat de les Flors, otras iniciativas del ámbito catalán y el Departament d'Educació para estudiar un proyecto de iniciación a la danza para los centros escolares.</p> <p>Definir un modelo de nivel elemental de danza reglado para Cataluña.</p>

B. Apostar por las labores socioculturales

Líneas de trabajo	Plan de acción
B.1. Apoyar los proyectos profesionales que estén relacionados con la escena amateur.	Incentivar la actividad de la danza en las diferentes comunidades para crear vínculos entre los profesionales de la danza, escuelas y amateurs. Acercar el terreno profesional a las diferentes comunidades de orden social y cultural. Apoyar las labores profesionales que desarrollen prácticas y proyectos en diferentes ámbitos: barrios, comunidades, asociaciones de inmigrantes, grupos minoritarios, etc.
B.2. Incentivar proyectos de desarrollo cultural comunitario.	Apoyar las estructuras de formación de desarrollo cultural comunitario a partir de la danza.

C. Apoyar la comunicación en el terreno de la danza

Líneas de trabajo	Plan de acción
C.1. Elaborar un análisis de las estrategias de comunicación existentes en el sector.	Diagnosticar la visibilidad de la danza catalana en la sociedad con criterios cualitativos y cuantitativos.
C.2 Promover la presencia de la danza en los medios de comunicación.	Trabajar para conseguir una presencia continua y positiva de la danza en los medios de comunicación.
C.3. Día internacional de la danza.	Participar en el desarrollo y correcta difusión del día internacional de la danza, el 29 de abril, apoyando los proyectos que visibilicen la danza.
C.4. Estimular estrategias creativas e innovadoras para difundir la danza.	Diseñar estrategias y otras iniciativas de desarrollo de públicos a través de entidades que cubran dicha labor.
C.5. Promocionar la danza catalana en el territorio catalán, estatal e internacional.	Promocionar la danza catalana por medio de la marca <i>Catalan Dance</i> en las ferias nacionales e internacionales.

2.4. Promover la reflexión y el debate

Este objetivo se articula sobre dos pilares: la **creación de un centro de documentación** en el Mercat de les Flors-Centre de les Arts del Moviment y el **apoyo en materia de investigación y crítica**.

Esta línea de trabajo apunta a dos grandes finalidades:

- a) Crear un centro de documentación.
- b) Apoyar la investigación y la crítica.

A continuación se detallan las líneas de trabajo y el plan de acción para cada una de las finalidades:

A. Crear un centro de documentación

Líneas de trabajo	Plan de acción
A.1. Abrir el centro de documentación del Mercat de les Flors - Centre de les Arts del Moviment: trabajo en red con otros fondos de documentación.	Recopilar y documentar los fondos de danza procedentes de la biblioteca del Institut del Teatre, del archivo video-gráfico del Espai de Dansa i Música, del Centro de Documentación de la Música y la Danza, y de los creadores y estructuras por iniciativa propia. Adecuar el espacio de consulta, abierto a todos los públicos y con servicio de consulta gratuita. Generar reflexión y discurso sobre la danza a través de las publicaciones especializadas y la web.
A.2. Aumentar el fondo de danza de las bibliotecas públicas.	Trabajar con las bibliotecas públicas para mejorar los fondos en materia de danza.

B. Apoyar la investigación y la crítica

Líneas de trabajo	Plan de acción
B.1. Promover la investigación teórica sobre la danza.	Establecer convenios con universidades para promover la investigación. Implementar estudios de posgrado a partir de una aproximación teórica a la práctica de la danza.
B.2. Motivar un aumento cuantitativo y cualitativo de la danza.	Apoyar la publicación de revistas especializadas. Impulsar líneas editoriales sobre danza y teoría de la danza. Ampliar la línea de becas de crítica de la danza.
B.3. Difundir la reflexión teórica y la crítica de danza	Estudiar el estado de la cuestión de la crítica. Apoyar los seminarios, conferencias y simposios sobre crítica de danza y/u otras actividades que eleven su prestigio.

2.5. Facilitar el buen desarrollo del plan

A. Facilitar el buen desarrollo del plan

Líneas de trabajo	Plan de acción
A.1. Mantener, redefinir y/o aumentar los recursos destinados a la danza.	Elaborar una propuesta de presupuesto 2009-2011 que favorezca un marco presupuestario idóneo para garantizar las posibilidades y condiciones de trabajo de los profesionales del sector de la danza y la accesibilidad de los ciudadanos.
A.2. Reforzar la estructura empresarial de las compañías y potenciar la inserción en el mercado.	Desarrollar la estructura empresarial de las organizaciones y explorar su potencial de inserción en el mercado. Estudiar métodos posibles de ayuda a proyectos de compañías con posibilidades de rentabilidad para iniciar procesos de transformación o crecimiento empresarial.
A.3. Garantizar un apoyo estable a los creadores.	Establecer convenios con los creadores, estructuras y compañías a medio y largo plazo.
A.4. Crear una comisión de seguimiento del Plan integral de la danza.	Crear una comisión mixta de seguimiento formada por el DCMC, el CoNCA y las dos asociaciones representativas con el propósito de velar por una puesta en marcha gradual. Dicha comisión se establecerá por medio de un convenio marco de colaboración que regulará la realización de reuniones con periodicidad semestral.

El Honorable Sr. Joan Manuel Tresserras, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, el Sr. Xavier Bru de Sala, presidente del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, el Sr. Jordi Cortés, presidente de l'Associació de Professionals de la Dansa, y el Sr. David Màrquez, presidente de l'Associació de Companyies Professionals de Dansa de Catalunya, firmaron este documento el 8 de octubre de 2009.

INDEX

- 1. Catalan plan for dance. Description of the Process: a shared path **_49**
- 2. The five objectives in the Catalan plan for dance **_50**
  - 2.1. First objective: nurture talent and creativity **_52**
    - a) Encourage creation, research, management and production
    - b) Offer support to established and emerging artists
    - c) Structure and improve dance education and training for professionals
  - 2.2. Second objective: create and improve job opportunities **_57**
    - a) Obtain a commitment from exposure and exhibition spaces
    - b) Define a stable Catalan, national and international scene
    - c) Support internationalisation
    - d) Improve working conditions
    - e) Strengthen dance residency programs
  - 2.3. Third objective: Bring dance to new audiences **_62**
    - a) Reach new audiences to educate about dance
    - b) Support socio-cultural work
    - c) Support communication in the world of dance
  - 2.4. Fourth objective: Promote reflection and debate **_65**
    - a) Create a documentation centre
    - b) Incentivise research and criticism
  - 2.5. Fifth objective: Facilitate positive development of the plan **_68**
- Signature **_69**

Catalan plan for dance

Description of the process: a shared path

The Catalan plan for dance aims to identify and prioritise the areas that need work, and to propose concrete measures (short, mid, and long-term) that will set the stage in Catalonia for opportunities in dance research, creation and production. Its goals are to provide access to dance for all citizens, and to increase the presence of dance and the movement arts in the public arena. Catalonia possesses a diverse and rich environment for dance with the existence of multiple companies, artists, centres, programmers and a wide audience. This environment should be strengthened and extended by way of collaboration between all cultural structures and agents.

The specific strategies proposed by the plan include improving working conditions for artists, companies, groups and platforms, strengthening creativity and diversity in trends and format, working with programmers and new audiences to bring them closer to professional dance, coming to a consensus between different cultural agents and institutions, creating a blueprint for spaces for creation, production and exhibition, defining a plan for international development, contributing to socio-cultural work and facing the challenges the future holds.

The Catalan plan for dance was created as a document for the collaborative work between the sector and its main players. From this plan a calendar for the implementation of the specific proposed measures should emerge as well as the creation of a monitoring committee to ensure compliance with the established measures.

The Plan is a tool that should serve as a guide, but it must also be sufficiently flexible to adapt to the changing realities in context. The main goal of the plan has been to generate a common project for the entire sector to respond to its current needs.

Project Methodology:

- Study of the current situation by means of questionnaires (EADC or Entidad Autónoma de Difusión Cultural (Autonomous Entity for Cultural Exposure), ApDC or Asociación Profesionales de la Danza de Cataluña (Catalan Association of Dance Professionals), ACPDC or Asociación de Compañías Profesionales de Danza de Cataluña (Catalan Association of Professional Dance Companies), document analysis and meetings for discussion (EADC, young artists, studios).
- Analysis and synthesis of documentation and bibliography.

The structure of the Catalan plan for dance includes five objectives, part of the analysis of the state of dance during the 2002-2009 period reproduced with annexes, the conversations maintained with the ApDC, the ACPDC, the EADC, young artists and studios, and the collected bibliography.

2. Five objectives for the Catalan plan for dance

First objective: Nurture talent and creativity

To favour the improvement of conditions for the development of the artists' professional trajectory and offer a frame of continuity and stability to the companies, guaranteeing a balance between support for the established companies and

support for rising artists. These goals are reflected in the sections regarding creation, research, management and production, support for rising artists and new talent, and structure, improvement and the improvement of training in all areas.

Second objective: Create and improve job opportunities

Boost the network of structures and spaces for exposure and exhibition on the Catalan, national and international levels. These goals are embodied in the reflections about the spaces, the circuit, internationalisation, working conditions and residencies.

Third objective: Bring dance to new audiences

Increase dance's audience, a challenge that all companies, artists, trainers, teachers, programmers, media, municipalities and administrations face, which is reflected in the plan in the sections regarding the public and education, and in the reflections concerning socio-cultural work and communication.

Fourth objective: Encourage reflection and debate

Promote reflection and debate about dance. This objective is reflected in the plan through the proposal of the creation of a documentation centre for dance and the explicit support of theoretic study and research.

Fifth objective: Facilitate the positive development of the plan

Guarantee the gradual implementation of the plan. We must economically measure our proposals and create a calendar of short, mid and long-term execution.

2.1. Nurture Talent and Creativity

The strategic objective of nurturing talent and creativity is to continue to allow talent to grow, so that established as well as young artists can begin to access the necessary conditions to develop their abilities. Specifically, it encourages the implementation **and perseverance of the spaces necessary for artists**, accompanies the **rising artists and innovators and their creative potential** as they become established, and **improves training processes**.

These objectives have three main purposes:

- a) Encourage creation, research, management and production.
- b) Offer support to established and emerging artists.
- c) Structure and improve dance education and training for professionals.

The following details the objectives and a plan of action to reach each goal:

A. Encourage creation, research, management and production

Objectives	Plan of action
A.1. Encourage the development of spaces that support the creation and production necessary in the professional sector.	Analyse and create a blueprint of the current spaces for creation with the goal of identifying weaknesses and functional duplications based on the existing spaces: Caldera, L'Animal, La Porta and La Poderosa. Update the census of professionals in the sector. Support the current centres and encourage the creation of new centres, following the examples of Philips, Estruch and Roca Umbert.
A.2. Support new ways and methods aimed at adjusting and improving the professional dance sector.	Stimulate the creation of a Catalan census of specialised resources and promote its coordination. Offer tools for research, creation, production and training in the sector. Improve resources to guarantee management, quality, excellence, competition and innovation.
A.3. Encourage production and ensure the quality of the proposals.	Guarantee the funding of production programs in two ways: new productions initiatives and those that are commissioned or co-productions. Establish criteria for continued evaluation and ensure its compliance.

A. Encourage creation, research, management and production

Objectives	Plan of action
A.4. Provide support tools for programmers and cultural agents.	Offer tools to programmers, cultural technicians and agents to bring them closer to dance. Add new proposals for the design of exhibition programs.
A.5. Professionalise management in the sector.	Facilitate access to training and cultural management programs for company directors and managers to help them acquire tools to become competitive in the market.
A.6. Ensure the existence of mechanisms that follow the artists throughout their professional trajectories.	Promote the monitoring, evaluation, and support of the projection and coordination between the different agents and teams that work in the field of dance.

B. Offer support to established and rising artists

Objectives	Plan of action
B.1. Guarantee continued support to rising artists.	Create job opportunities for established and rising artists in Catalonia from the start of their professional careers.
B.2. Create support mechanisms for new artists.	Strengthen co-productions with a clear emphasis on younger and newer productions. Improve awareness of the existing choreography awards and use them as tools to motivate new creation. Study new means of support aimed at projects from young artists to strengthen their creation and circulation in both professional circles and the market. Bring together the necessary conditions to facilitate the entrance of new choreographers and dancers in the existing dance companies and platforms.

C. Structure and improve dance education and training for professionals

Objectives	Plan of action
C.1. Participate in the development of the plan and diagnosis of the current state of education.	Help create a roundtable with the Departament d'Educació (Department of Education), CoNCA, different associations in the sector and the Institut del Teatre (Theatre Institute) to develop a plan for dance training that proposes measures for improvement and implements support programs for public and private professional Catalan schools. Develop a plan to implement mandatory dance education in school art programs.
C.2. Encourage support for professional training and promotion.	Maintain the scholarship program directed towards the improvement and continued training in specialised spaces at the national and international levels. Encourage the creation of a scholarship program to support participation in contests and auditions given by companies, festivals and organisations specializing in dance.

C. Structure and improve dance education and training for professionals

Objectives	Plan of action
C.3. Contribute to sector reinforcement and professional development, with measures to help centres, platforms, companies and established groups that work to promote continual training and increase awareness and debate.	Support continual training programs, technical classes, enrolment in workshops, seminars, etc. Encourage cultural facilities to host international professionals and companies in residency for the purpose of diversifying training.
C.4. Create measures for professional retraining.	Support training programs that provide professional retraining in dance troupes, especially for dancers.

2.2. Create and improve job opportunities

This objective refers specifically to the creation of a **Catalan, national and international scene**, parallel to which is the generation of support of the **exposure and exhibition spaces** and the improvement of the working conditions of dance professionals and **residency** options.

These objectives have five main purposes:

- Obtain a commitment with Catalan exposure and exhibition spaces
- Define a stable Catalan, national and international scene
- Support internationalisation
- Improve working conditions
- Strengthen dance residency programs

The following details the objectives and a plan of action to reach each goal:

A. Make a commitment with exposure and exhibition spaces

Objectives	Plan of action
A.1. Guarantee a commitment from the most prominent public theatres (T. Lliure, TNC, Liceu, Mercat de les Flors), and performing arts centres (Reus, Terrassa and Girona) and from festivals and fairs that collaborate with the Department (Temporada Alta, Grec and Tàrrrega).	<p>Analyse and create a blueprint for the exposure of dance centres, festivals and platforms. Guarantee the regular presence of dance in theatre, centre and public festivals programs.</p> <p>The need for a dance festival in Catalonia.</p> <p>Increase the number of days for dance programs and encourage a program of choreographic heritage.</p> <p>Incentivise theatres and public festivals to hire dance professionals for their productions.</p> <p>Agree upon a code for good practice that defines the responsibilities of both parties and that guarantees that dance productions have adequate budgets for development.</p> <p>Guarantee mentoring the in international projection of their own dance productions, giving preference to co-productions, tours and exchanges.</p>

A. Make a commitment with exposure and exhibition spaces

Objectives	Plan of action
A.2. Incentivise dance programming in theatres and facilities in Catalonia.	<p>Promote the presence of dance in the permanent program of Catalan theatres and public facilities through internal hiring and different offers of dance tours.</p> <p>Negotiate agreements with city councils in Catalonia to dedicate public spaces to the exposure and exhibition of dance.</p>

B. Establish a stable catalan, national and international dance scene

Objectives	Plan of action
B.1. Design a network for exhibition with the DCMC, town halls and the associations that represent the sector.	<p>Design a network for the exposure and presentation of dance in Catalonia with the participation of the DCMC, town halls and the professional sector and the associations that represent the sector. This network should define a stable Catalan, national and international circuit that guarantees dance programming.</p>

C. Support internationalisation

Objectives	Plan of action
C.1. Facilitate artists' mobility.	Develop a program to help artists who travel.
C.2. Support artists' international performances.	Increase the presence of dance at the most important international events and lead collaborative mid and long-term projects.
C.3. Revitalise the international program for artists in residency.	Develop an international exchange program for artist residencies with the goal of incentivising mobility, favouring cooperation between centres and artists, groups or companies in the national or international framework. The framework should guarantee conditions for developing the projects that fall under different categories such as: - Projects geared towards professional improvement - Exchange projects for research, creation and production
C.4. Guarantee the existence of an international dance platform/fair/agency with a type of exchange that generates complicity and business opportunities.	Create a platform for the publicity and international distribution of dance in Catalonia.

D. Improve working conditions

Objectives	Plan of action
D.1. Offer a framework of continuity and stability in work.	Reinforce and increase the multi-year agreements with the established companies and other organisations to allow them to plan their schedule of long-term events.
D.2. Agree on drafts of the “Code of Good Practice” and “the Artist’s Statue” with all those implicated: professionals and institutions.	Reach an agreement with all those involved on a code of good practice that defines the rights and obligations of the artists in terms of work, economics and professionalism. Negotiate key points of standardisation of the artist’s rights with the corresponding autonomous and state institutions: - Work standards - Social Security system - Fiscal standards - Educational system - Auto-regulation of the sector - Intellectual property - Defence of the artist’s rights

E. Strengthen dance residency programs

Objectives	Plan of action
E.1. Establish and develop a residency program for artists and companies.	<p>Define a work method with all those involved (company or artist, town hall and CUENCA) to comply with the pacts, prior agreements and commitments made between the parties before the start of residency.</p> <p>Monitor the operation of the different residencies, taking into account the different models developed by the companies and artists, redefining their role and promoting projects that have the most impact in terms of the benefits to both society and the artistic trajectory of companies and artists.</p>

2.3. Bring dance to new audiences

These objectives have three main purposes:

- Reach new audiences to educate about dance
- Support socio-cultural work
- Support communication in the world of dance

The following details the objectives and a plan of action to reach each goal:

A. Reach new audiences and teach them about dance

Objectives	Plan of action
A.1. Use specialised entities to promote communication and training strategies for companies or theatres.	<p>Define strategies to bring dance to potential audiences: schools, training centres, associations, developers, etc.</p> <p>Define communication strategies and ways for companies, artists and organizations to approach the public.</p>
A.2. Promote dance for families and youth.	<p>Encourage companies or cultural agents to develop dance related projects that are directed towards families and youths.</p> <p>Promote dance competitions and/or awards for children, youth and families.</p>
A.3. Commission studies on the creation of audiences for dance.	<p>Analyze the specific strategies for accessibility, promotion and communication of each project, interest in dance in Catalonia and any other information that might be useful for the development of this Plan.</p>
A.4. Stimulate education projects and the creation of audiences.	<p>Offer help to companies and artists, artist's platforms, civic centres and independent projects that develop projects that respond to the public's needs.</p>
A.5. Promote education in dance.	<p>Strengthen the collaboration between the Mercat de les Flors, other Catalan initiatives and the Departament d'Educació (Department of Education) in order to study an introduction to dance project for schools.</p> <p>Define a model of elemental regulated dance in Catalonia.</p>

B. Support socio-cultural work

Objectives	Plan of action
B.1. Support professional projects related to the amateur world of dance.	Stimulate dance in different communities to create relationships between dance professionals, schools and amateurs. Bring together the professional world of dance and communities of different social and cultural levels. Support professional work that develops practices and projects in different areas: neighbourhoods, communities, immigrant associations, minority groups, etc.
B.2. Incentivise projects that develop community culture.	Support training structures for the development of community culture through dance.

C. Support communication in the world of dance

Objectives	Plan of action
C.1. Prepare an analysis of the sector's communication strategies.	Diagnose the visibility of Catalan dance in society with qualitative and quantitative criteria.
C.2 Promote the presence of dance in the media.	Work towards a positive and continuous presence of dance in the media.
C.3. World Dance Day	Participate in the development and proper exposure of World Dance Day on April 29, supporting projects that increase public awareness of dance.
C.4. Encourage creative and innovation strategies to spread dance	Design strategies and other public development initiatives through entities specialised in this area.
C.5. Promote Catalan dance on a national and international level.	Promote Catalan dance at national and international fairs through the brand <i>Catalan Dance</i> .

2.4. Promote reflection and debate

This objective is based on two pillars: the creation of a documentation centre at the Mercat de les Flores-Centre de les Arts del Moviment (Centre for Movement Arts) and the support of research and criticism.

These objectives have three main purposes:

- a) Create a centre for documentation
- b) Incentivise research and criticism

The following details the objectives and a plan of action to reach each goal:

A. Create a centre for documentation

Objectives	Plan of action
A.1. Open the documentation centre of the Mercat de Flores –Centre de les Arts del Moviment (Centre for Movement Arts): network with other documentation centres	<p>Gather and document dance material from the library at the Insitut del Teatre (Theatre Institute), the videography file at the Espai de Dansa i Música (Centre for Dance and Dance), Centro de Documentación de la Música y la Danza (Music and Dance Documentation Centre), and from the initiative of creators and structures.</p> <p>Obtain a space for consultations, open to all publics and with free consultation service.</p> <p>Generate reflection and discourse on dance through specialised publications and the web.</p>
A.2. Increase dance material at public libraries.	Work with public libraries to improve the collection in terms of material on dance.

B. Stimulate research and criticism

Objectives	Plan of action
B.1. Promote theoretical dance research.	<p>Establish agreements with universities to promote research.</p> <p>Implement postgraduate studies from a theoretical approach to the practice of dance.</p>
B.2. Motivate the quantitative and qualitative increase in dance criticism.	<p>Support the publication of specialised magazines.</p> <p>Promote editorial work on dance and dance theory.</p> <p>Increase the scholarships for dance criticism.</p>
B.3. Spread theoretical reflection and criticism on dance.	<p>Study the state of criticism.</p> <p>Support seminars, conferences and lectures on the dance criticism and/or other activities that raise the dance's prestige.</p>

2.5. Facilitate positive development of the plan

A. Facilitate positive development of the plan

Objectives	Plan of action
A.1. Maintain, redefine and/or increase resources devoted to dance.	Prepare a 2009-2011 budget proposal that favours an ideal budgetary framework to ensure working conditions and possibilities for dance professionals as well as accessibility for citizens.
A.2. Strengthen the companies' corporate structures and promote their integration into the market.	Develop the organisations' corporate structure and explore their potential for integration into the market. Study possible ways to support potentially profitable companies' projects to initiate transformation processes or corporate growth.
A.3. Ensure stable support for creators.	Establish mid and long term agreements with artists, structures and companies.
A.4. Create a committee to monitor the Plan for Dance.	Create a joint monitoring committee formed by DCMC, the CoNCA and the two representative associations with the aim of ensuring the plan's gradual implementation. This committee is established by agreement of collaboration that will regulate the holding of meetings every six months.

The Honourable Mr. Joan Manuel Tresserras, Catalan Minister of Culture and Media, Mr. Xavier Bru de Sala, President of the National Council of Arts and Culture, Mr. Jordi Cortés, President of the Association of Dance Professionals, and Mr. David Màrquez, President of the Association of Professional Dance Companies of Catalonia, signed this document on 8th October of 2009.

Co NC A

Consell Nacional
de la Cultura i de les Arts

Generalitat de Catalunya
**Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació**

Associació de Professionals
de la **dansa** de Catalunya

ASSOCIACIÓ de
COMPANIES
PROFESSIONALS de
DANSA
de CATALUNYA

